

УДК 332.711:334.061

РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕГРАЦІЇ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ЄС

Панухник О. В.

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, обліку і контролю Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Анотація. *Коли певній стадії розвитку економіки країни не відповідає і об'єктивно не може відповідати адекватний рівень макроекономічного та політичного устрою держави, реалізація локальних інтересів в умовах, що склалися, може здійснюватися через інтеграцію населених пунктів.*

Саме на регіональному рівні виникають об'єктивні умови для об'єднання зусиль і засобів, перш за все, між населеними пунктами, що знаходяться у територіальному зіткненні або географічній близькості. В результаті подібного об'єднання стає можливою, наприклад, мінімізація збитку від різного роду кризових явищ, що періодично виникають в сучасній економіці. На рівні регіону таке об'єднання отримує практичну реалізацію з подальшим виникненням міжрегіональних економічних угруповань. Як показує практика регіонального розвитку в Україні, організація ефективних інституційних структур або навіть просто спільних дій населених пунктів на регіональному рівні є досить часто недосяжною, координація зусиль поселенських систем виникає фрагментарно в окремих регіонах країни. У цьому контексті надзвичайно цікавим є досвід ЄС щодо забезпечення поселенської інтеграції. Вказане обумовлює необхідність формування механізму регулювання інтеграційних процесів на регіональному рівні.

Створення територіального соціально-економічного комплексу і формування напрямів управління ним можливі при застосуванні дієвого механізму вирішення проблем ефективного використання ресурсної, промислової, наукової, культурної, інших складових в умовах залучення інвестиційної підтримки, як з боку держави, регіонів, вітчизняних інвесторів, так і з боку зарубіжних господарюючих суб'єктів та створення умов пільгового оподаткування на території українських регіонів. При цьому для поліпшення інтеграційного соціально-економічного розвитку територій необхідне створення і функціонування інтегральної схеми державного регулювання в системі управління територіальною економічною інтеграцією.

Для формування дієвого механізму управління територіальною економічною інтеграцією необхідним є державне регулювання, що включає систему заходів законодавчого, виконавчого і контролюючого характеру, спрямованих на досягнення намічених цілей, що здійснюються органами державного управління.

Ключові слова: *населений пункт, інтеграція населених пунктів, регулювання інтеграції населених пунктів, європейський досвід територіальної інтеграції.*

Постановка проблеми. Коли певній стадії розвитку економіки країни не відповідає і об'єктивно не може відповідати адекватний рівень макроекономічного та політичного устрою держави, реалізація локальних інтересів в умовах, що склалися, може здійснюватися через інтеграцію населених пунктів.

Саме на регіональному рівні виникають об'єктивні умови для об'єднання зусиль і засобів, перш за все, між населеними пунктами, що знаходяться у територіальному зіткненні або географічній близькості. У результаті подібного об'єднання стає можливою, наприклад, мінімізація збитку від різного роду кризових явищ, що періодично виникають в сучасній економіці. На рівні регіону таке об'єднання отримує практичну реалізацію з подальшим виникненням міжрегіональних економічних угруповань. Це, у свою чергу, забезпечує створення інституційної основи, яка, в умовах централізації та глобалізації економіки, необхідна для якнайкращого відстоювання локальних інтересів.

Як показує практика регіонального розвитку в Україні, організація ефективних інституційних структур або навіть просто спільних дій населених пунктів на регіональному рівні є досить часто недосяжною, координація зусиль поселенських систем виникає фрагментарно в окремих регіонах країни. У цьому контексті надзвичайно цікавим є досвід ЄС щодо забезпечення поселенської інтеграції. Вказане обумовлює необхідність формування механізму регулювання інтеграційних процесів на регіональному рівні, що визначає актуальність представленої дослідження.

Мета статті – напрацювання теоретичних та практичних підходів до формування ефективного механізму інтеграції населених пунктів в рамках регіональних територіально-господарських систем в Україні на основі використання європейського досвіду.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок у розвиток досліджень формування регулятивного механізму розвитку регіональних територіально-господарських систем зробили вітчизняні вчені М. Долішній [1, с. 13-145], А. Єпіфанов, І. Сало [2, с. 5-47], С. Максименко [8, с. 12-67], М. Чумаченко, М. Підмогильний, В. Коломийчук [3, с. 3-54], А. Мельник [5, с. 3-59], Г. Монастирський [4], Д. Стеченко [10, с. 12-35], С. Романюк [9, с. 11-48], В. Павлов, С. Лукін [6, с. 18-56]. У рамках поглиблення існуючих напрацювань з урахуванням інтеграційної складової регіонального розвитку ми пропонуємо системний підхід до забезпечення регулювання інтеграційних процесів на рівні населених пунктів регіону.

Основні результати дослідження. Результат економічних реформ в Україні висунув сьогодні як одну з актуальних проблем необхідність теоретичного осмислення політичних і соціально-економічних процесів, що відбуваються в країні.

Необхідність становлення життєздатних первинних суб'єктів місцевого самоврядування визначається загальносвітовими процесами пошуку оптимальної основи управління на муніципальному рівні. Процес створення міцної первинної одиниці місцевого самоврядування (що отримав назву «процесу комунізації») відбувався у Франції та Швеції шляхом формування комун; у США, в яких тауни та тауншини, спеціальні й шкільні округи як інтегровані населені пункти успішно забезпечують надання членам територіальної самоврядної спільноти місцевих послуг. У Польщі, яка мала подібні до України вихідні соціально-економічні та політичні умови постсоціалістичного розвитку, гміни як комунізовані низові суб'єкти місцевого самоврядування здійснюють ефективну управлінську та господарську діяльність.

Однак, слід враховувати, що автоматичне перенесення як концептуальних підходів, так і практичного досвіду будь-якої національної системи на іншу є небезпечним. Особливо це стосується України з її історичними традиціями, геополітичним положенням. На наш погляд, аналізуючи перехідні процеси, з урахуванням можливості територіальної економічної інтеграції, слід розділяти три абсолютно різні проблемні сфери, а саме: «системні перетворення» (системна трансформація), «стабілізація економіки» (оперативне управління) і «збереження систем життєзабезпечення» (антикризові заходи). При цьому, в поняття «трансформація» необхідно включити процеси перетворення системи адміні-

стративного господарства у систему ринкового господарства, формування українського ринкового економічного порядку. Це, перш за все, створення інституційних структур ринкового господарства, зміна стосунків власності, визначення державних, муніципальних і ринкових секторів господарювання, структурні перетворення, будівництво ієрархічних стосунків, включаючи проблему інтеграційної децентралізації управління (розподіл предметів відання і повноважень), створення податково-бюджетної, фінансово-кредитної і валютної систем. а також надійної системи грошового обігу, систем соціального забезпечення і ринку праці, системи забезпечення ефективного функціонування приватної власності та розвитку конкуренції, тобто всієї системи ринкового господарювання, що забезпечує зрештою підвищення життєвого рівня населення. При цьому державна політика економічної трансформації може сприяти або, навпаки, перешкоджати закріпленню основних досягнень ринкових перетворень.

Системна трансформація в економіці здійснюється в тісному взаємозв'язку з формуванням державності. Вищезазначені процеси не можна розглядати у відриві один від одного при формуванні методології управління територіальною економічною інтеграцією за умови створення ефективної ринкової економіки. У даний час не створена модель територіальної економічної інтеграції, яка б відповідала історичним, суспільним, культурним і інституційним особливостям держави, що, на наш погляд, є однією з причин непрофесійного здійснення процесів інтеграції, з використанням тільки підходів, що не враховують української специфіки.

Створення територіального соціально-економічного комплексу і формування напрямів управління ним можливі при застосуванні дієвого механізму вирішення проблем ефективного використання ресурсної, промислової, наукової, культурної і інших складових в умовах залучення інвестиційної підтримки, як з боку держави, регіонів, вітчизняних інвесторів, так і з боку зарубіжних господарюючих суб'єктів та створення умов пільгового оподаткування на території українських регіонів.

При цьому, на наш погляд, для поліпшення інтеграційного соціально-економічного розвитку територій необхідне створення і функціонування інтегральної схеми державного регулювання в системі управління територіальною економічною інтеграцією.

Для формування дієвого механізму управління територіальною економічною інтеграцією необхідним, на наш погляд, є державне регулювання, що включає систему заходів законодавчого, виконавчого і контролюючого характеру, спрямованих на досягнення намічених цілей, що здійснюються органами державного управління.

Європейський досвід показує, що в завдання державного регулювання процесів територіальної економічної інтеграції повинно входити:

1) створення правової основи і здійснення контролю за дотриманням правових норм і законодавства, спрямованого на захист інтересів економічних суб'єктів в умовах формування і управління територіальною економічною інтеграцією;

2) вдосконалення ринкового механізму і умов вільного здійснення територіальної економічної інтеграції на території України;

3) забезпечення соціально-економічного розвитку України, її регіонів та окремих населених пунктів та підвищення на цій основі добробуту населення і його платоспроможного попиту.

Зміст державного регулювання процесами територіальної економічної інтеграції визначається принципами, функціями і методами державного управління економікою, які спрямовані на досягнення конкретних цілей, що розробляються державними органами влади в кожній країні з урахуванням специфічних особливостей на різних етапах розвитку економіки і соціальних потреб суспільства.

Державне регулювання формування і управління територіальною економічною інтеграцією може здійснюватися в різних формах. Провідну роль відіграє в даному випадку правове регулювання, що реалізується за допомогою різних галузей права: конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, кримінального. Державне регулювання формування і управління територіальною економічною інтеграцією повинне органічно поєднуватися з ринковими механізмами, не замінюючи і не пригнічуючи їх дії. Державне регулювання – це органічний складник сучасного ринкового господарства, що в значній мірі визначає його цілі і засоби.

На наш погляд, для формування напрямів управління інтеграцією поселень на основі використання досвіду ЄС необхідно, щоб державне регулювання їх взаємної інтеграційної співпраці включало наступні основні функції:

- функцію організації, гарантії економічної і соціальної безпеки муніципальних корпорацій, що включає створення і забезпечення організаційно-правової основи формування і управління територіальною економічною інтеграцією; створення умов функціонування всіх ринкових механізмів; створення організаційної основи господарської діяльності;
- функцію контролю, що включає контроль за дотриманням правових норм і законодавства щодо діяльності муніципальних корпорацій; контроль за розвитком зовнішньоекономічних зв'язків; контроль за виконавчими органами влади;
- функцію координації, що включає узгодження напрямів діяльності територіальних інтеграційних утворень; координацію ініціатив у сфері інвестиційної політики; розробку заходів і засобів регулювання діяльності муніципальних корпорацій; координацію інтересів муніципальних корпорацій і соціальної відповідальності держави за інтереси суспільства в цілому;
- функцію захисту ринкових основ господарювання, спрямовану на регулювання рівня концентрації виробництва і капіталу на основі законодавчих актів про формування і управління муніципальними корпораціями; регулювання ступеня монополізації галузей і ринків; забезпечення нормального функціонування конкуренції; створення цивілізованих основ ринку, тобто захист свободи муніципальних корпорацій в реалізації своїх економічних інтересів;
- функцію управління макроекономічним розвитком, що включає діяльність держави, спрямовану на забезпечення макроекономічної стабільності шляхом впливу на інвестиційну активність і споживання за допомогою грошової політики, політики кредитування, створення сприятливих умов функціонування територіальних утворень, стимулювання їх ініціативи при наданні податкових пільг, субсидій, патентного захисту; оптимізацію структури економіки шляхом розробки і реалізації структурної, промислової, інвестиційної, науково-технічної політики, спрямованих на вдосконалення галузевої структури і розвиток технологічно нових і пріоритетних галузей; проведення регіональної політики, що забезпечує оптимальне розміщення виробництва з точки зору наближення до трудових, інвестиційних, сировинних ресурсів, і більш рівномірну зайнятість населення при формуванні інтегрованого економічного простору; сприяння залученню іноземних інвестицій і новітніх технологій в передові галузі, що розвиваються, з метою підвищення їх ефективності; стимулювання економічного зростання шляхом кредитно-фінансової політики і забезпечення окупності капітальних вкладень у довгостроковому періоді за рахунок цільових дотацій, розробки економічних і соціальних програм за галузями економіки, що реалізуються за рахунок державного фінансування; забезпечення основ соціально-економічного розвитку, який передбачає проведення активної соціальної політики для підвищення якості життя і добробуту населення; управління об'єктами територіальної економічної інтеграції;

• функцію сприяння розвитку і управління населеними пунктами, спрямовану на надання фінансової та організаційної допомоги муніципальним корпораціям, що входять у структуру територіальної економічної інтеграції, шляхом надання фінансової підтримки для адаптації до умов, що змінюються, ринкової кон'юнктури; сприяння ефективності їх діяльності шляхом надання податкових пільг, зниження витрат виробництва; створення сприятливих економічних умов для активізації діяльності суб'єктів територіальної економічної інтеграції; сприяння забезпеченню просування муніципальних корпорацій на галузеві та регіональні ринки.

Для того, щоб сформувати напрями управління складно організованими утвореннями, якими є населені пункти та їх інтегративні об'єднання, необхідно, на наш погляд, визначити нормовані значення показників, провести ранжування населених пунктів, визначити, які з цих поселень володіють найбільшим потенціалом за такими напрямками, як наука, техніка, економіка, промисловість, інновації, культура, забезпеченість кваліфікованими кадрами тощо. Для проведення ранжування населених пунктів необхідно розрахувати нормовані значення таких показників, як: валовий муніципальний продукт, обсяги промислової продукції; експорту, імпорту, інвестицій в основний капітал, іноземних інвестицій, грошові доходи населення, роздрібний товарообіг і податкові доходи бюджету. Нормоване значення кожного поселення певного регіону показує, у скільки разів значення певного показника населеного пункту перевищує його середню величин по регіону (значення кожного показника по населеному пункту регіону ділять на його середнє значення, отримане по всіх поселеннях регіону). За такого підходу нормоване значення, рівне одиниці, є межею, яка розподіляє показники на «кращі» і «гірші», забезпечуючи при цьому зіставність різнорідних за своєю економічною суттю показників.

Для забезпечення умов щодо стійкого розвитку поселення в умовах перспектив економічної інтеграції програма економічної діяльності муніципальної влади може бути описана за допомогою модифікованої схеми формування управлінських впливів для забезпечення умов щодо інтегрованого розвитку населених пунктів (рис. 1).

Рис. 1. Структурна схема формування управлінських впливів щодо забезпечення умов для інтегрованого розвитку населених пунктів.

Перший етап – подолання недооцінки населеного пункту вітчизняними і іноземними інвесторами. При цьому муніципальна влада повинна переконати потенційних бізнес-партнерів в тому, що їм необхідно брати участь в проекті, що розробляється, а також в ефективності інвестицій, що вкладаються у цей проект.

Другий етап – полягає у підвищенні привабливості населеного пункту за рахунок реалізації внутрішньо муніципальної програми реформування. При цьому така програма може включати:

1) проведення заходів з мінімізації бюджетних витрат і створення на цій основі можливостей для надання податкових пільг інвесторам, найбільш привабливих на даному етапі розвитку;

2) аналіз структури муніципального господарського комплексу і виокремлення в ньому економічно корисних і економічно шкідливих суб'єктів з метою подальшого здійснення заходів з проведення реструктуризації або ліквідації останніх;

3) аналіз сильних і слабких сторін муніципального господарського комплексу, а також можливостей і загроз його розвитку, створюваних зовнішнім для нього середовищем (SWOT-аналіз) з тим, щоб на цій базі знайти оптимальне вирішення проблеми формування в поселенні «кластерів розвитку», тобто груп взаємодоповнюючих підприємств, здатних спільно виробляти конкурентоздатну продукцію;

4) здійснення заходів щодо підвищення інформаційної прозорості населеного пункту для ділових партнерів, розташованих тут підприємств і інвесторів;

5) прискорення підготовки і перепідготовки управлінських кадрів для муніципалітету.

Третій етап – поліпшення умов для розвитку населеного пункту за рахунок формування взаємовигідних зв'язків з іншими поселеннями.

Четвертий етап – оптимізація муніципальної бюджетної системи та її підготовка до залучення засобів на інфраструктурні проекти за допомогою інструментів грошового ринку. Постановка такого завдання можлива тільки після того, як населений пункт вже зарекомендував себе і досяг позитивних тенденцій в реформуванні. У свою чергу, розвиток муніципальної інфраструктури ще більш підвищує привабливість поселення для залучення інвестицій, що впливає безпосередньо на стійке зростання доходів населення і місцевого бюджету в цілому.

Висновки. Таким чином, узагальнення досвіду ЄС дозволяє стверджувати, що активна участь держави в регулюванні економічних процесів в умовах відмови від безпосереднього управління територіальною економічною інтеграцією є одним із основних чинників забезпечення ефективності цього процесу. Це, у свою чергу, потребує розроблення практичних технологій участі органів влади у реалізації інтеграційних можливостей населених пунктів на регіональному рівні.

Список використаної літератури

1. Долішній М. І. Нові підходи до територіального управління / М. І. Долішній // Урядовий кур'єр. – 2002. – 26 лютого. – С. 6.
2. Єпіфанов А. О. Регіональна економіка: навчальний посібник / А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – К. : Наукова думка, 2000.
3. Коломийчук В. С. Соціально-економічний розвиток адміністративного району в умовах перехідної економіки / В. С. Коломийчук. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. – 440 с.
4. Монастирський Г. Л. Модернізаційна парадигма управління економічним розвитком територіальних спільнот базового рівня: монографія / Г. Л. Монастирський. – Тернопіль : «Економічна думка» ТНЕУ, 2010. – 464 с.

5. Організаційно-економічний механізм розвитку регіону: трансформаційні процеси та їх інституційне забезпечення: Монографія / кол. авт.; За ред. А. Ф.Мельник. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 608 с.
6. Павлов В. І., Лукін С. О. Економічний потенціал регіону: діагностика та реалізація: монографія / В. І. Павлов, С. О. Лукін. – Луцьк : Надстир'я, 2002. – 108 с.
7. Панухник О. В. Теорія і практика територіальних інтеграційних процесів в регіональних соціально-економічних системах: монографія / О. В. Панухник. – Херсон : Айлант, 2012. – 358 с.
8. Розвиток громад і регіонів України / за ред. Максименка С. – К. : Логос, 1999. – 164 с.
9. Романюк С. А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості: монографія / С. А. Романюк. – К. : УАДУ, 2001. – 112 с.
10. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку: навч. посібник / Д. М. Стеченко. – К. : Вища школа, 2002. – 254 с.

REGULATION OF SETTLEMENTS' INTEGRATION IN UKRAINE ON THE BASIS OF THE INTRODUCTION OF THE EU EXPERIENCE

Панухник О.

Doctor of Economics, Professor, Department of Finance, Accounting and Control, Ternopil National Ivan Pul'uj Technical University.

Abstract. *When an adequate level of macro-economic and political structure of the state does not and can not correspond to a certain stage of economic country's development, the implementation of local interests under such circumstances can be realized through the integration of human settlements.*

The objective conditions for consolidation of efforts and resources, primarily between settlements located in the territorial contacts or geographical proximity appear at the regional level. Because of this unity, for example, minimizing of losses from various types of crises phenomena that periodically arise in today's economy is possible. At the regional level such unity gets a practical implementation, followed by the emergence of inter-regional economic groupings. As the practice of regional development in Ukraine shows the organization of effective institutional structures or even simply common actions of settlements at the regional level are often elusive, coordinating the efforts of settlement systems appears fragmented in some regions of the country.

In this context, the experience of the EU settlements' integration becomes extremely interesting. It necessitates the formation mechanism of the integration processes' regulation at the regional level.

The creation of regional socio-economic complex and the formation of its management areas are possible with the use of an effective mechanism for solving the problems of efficient use of resource, industrial, scientific, cultural and other components in attracting investment support, both from the state, regional, local investors, and foreign business entities as well as the creation of tax reliefs in the Ukrainian regions. Thus, to improve the integration of socio-economic environment it is necessary to create functioning and integrated circuit state regulation in the management of territorial economic integration.

To form an effective mechanism for managing territorial economic integration it is necessary to introduce state regulation, including the system of legislative, executive and supervisory measures aimed at the achieving of the objectives carried out by the bodies of state administration.

Key words: *settlement, settlements' integration, regulation of settlements' integration, the European experience of territorial integration.*

Referances

1. Dolishnii, M. I. (2002), «New approaches to the territorial administration», *Uriadovi kurier*, pp. 6.
2. Yepifanov, A. O. (2000), *Regionalna ekonomika [The regional economy]*, textbook, Naukova dumka, Kyiv, Ukraine.
3. Kolomuichuk, V. S. (2001), *Sotsialno ekonomichni rozvytok administratyvnoho raionu v umovakh perekhidnoi ekonomiky [Social economy development of administration district in the transition economy]*, textbook, Ukrmedknyga, Ternopil, Ukraine, 440 p.
4. Monastyrskiy, G. L. (2010), *Modernizatsiina paradygma upravlinnia ekonomichnym rozvytkom terytorialnykh spilnot bazovogo rivnia [Management paradigm's modernization of the local communities baseline development]*, textbook, Ekonomichna dumka TNEU, Ternopil, Ukraine, 464 p.
5. Melnyk, A. F. (2003), *Organizatsiino ekonomichniy mekhanizm rozvytku regionu: transformatsiini protsesy ta jikh instytutsiine zabezpechennia [Organization and economic mechanism of the region's development: transformational processes and their institutional support]*, textbook, Ekonomichna dumka TNEU, Ternopil, Ukraine, 608 p.
6. Pavlov, V. I., Lukin S. O. (2002), *Ekonomichniy potentsial regionu: diagnostyka ta realizatsiia [Economic potential of the region: diagnosis and implementation]*, textbook, Nadstyriia, Lutsk, Ukraine.
7. Panukhnyk, O. V. (2012), *Teoriia i praktyka terytorialnykh integratsijnykh protsesiv v regionalnykh sotsialno-ekonomichnykh systemakh [Theory and practice of territorial integration processes in the regional socio-economic systems]*, textbook, Ajlant, Kherson, 358 p.
8. Maksymenko, S. (1999), *Rozvytok gromad i regioniv Ukrainy [Development of the Ukrainian communities and regions]*, textbook, Logos, Kyiv, Ukraine, 164 p.
9. Romaniuk, S. A. (2001), *Polityka regionalnogo rozvytku v Ukraini: suchasnyi stan i novi mozhlyvosti [Regional development policy in Ukraine: current status and future opportunities]*, textbook, UADU, Kyiv, Ukraine, 112 p.
10. Stechenko, D. M. (2002), *Innovatsiini formy regionalnogo rozvytku [Innovative regional development forms]*, textbook, Vyscha shkola, Kyiv, Ukraine, 254 p.

РЕГУЛИРОВАНИЕ ИНТЕГРАЦИИ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ В УКРАИНЕ НА ОСНОВЕ ВНЕДРЕНИЯ ОПЫТА ЕС

Панухник Е. В.

Доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры финансов, учета и контроля Тернопольского национального технического университета имени Ивана Пулюя.

Аннотация. *Когда определенной стадии развития экономики страны не отвечает и объективно не может отвечать адекватный уровень макроэкономического и политического уклада государства, реализация локальных интересов в сложившихся условиях может осуществляться через интеграцию населенных пунктов.*

Именно на региональном уровне возникают объективные условия для объединения усилий и средств, прежде всего, между населенными пунктами, находящимися в территориальном столкновении или географической близости. В результате подобного объединения становится возможной, например, минимизация убытка от разного рода кризисных явлений, возникающих в современной экономике. На уровне региона такое объединение получает практическую реализацию с последующим возникновением межрегиональных экономических группировок. Как показывает практика регионального развития в Украине, организация эффективных институциональных структур или даже просто общих действий населенных пунктов на региональном уровне достаточно часто недосягаема, координация усилий поселенческих систем возникает фрагментарно в отдельных регионах страны. В этом контексте чрезвычайно интересным является опыт ЕС относительно обеспечения поселенческой интеграции. Указанное обуславливает необхо-

димосьть формирования механизма регулирования интеграционных процессов на региональном уровне.

Создание территориального социально-экономического комплекса и формирование направлений управления им возможны при применении действенного механизма решения проблем эффективного использования ресурсной, промышленной, научной, культурной, других составляющих в условиях привлечения инвестиционной поддержки, как со стороны государства, регионов, отечественных инвесторов, так и со стороны зарубежных субъектов хозяйствования и создания условий льготного налогообложения на территории украинских регионов. При этом для улучшения интеграционного социально-экономического развития территорий необходимо создание и функционирование интегральной схемы государственной регуляции в системе управления территориальной экономической интеграцией.

Для формирования эффективного механизма управления территориальной экономической интеграцией необходимым является государственное регулирование, включающее систему мероприятий законодательного, исполнительного и контролирующего характера, направленных на достижение намеченных целей, осуществляемых органами государственного управления.

Ключевые слова: населенный пункт, интеграция населенных пунктов, регулирование интеграции населенных пунктов, европейский опыт территориальной интеграции.